

Farver på Spaniels

af Niels Egelund Faddersbøll

Vore 2 racer af F.T. Spaniels opdeles i henholdsvis Springer Spaniels og Cocker Spaniels. Selv om vi normalt ikke omtaler hundenes udseende så meget, så er der dog en væsentlig ting, som kan have interesse, nemlig i hvilke farve kan man få F.T. Spaniels.

For nye Spanielejere, som ikke har den store erfaring er F.T. Springer Spaniels kun kendt for at være brun/hvid eller sort/hvide. Nye kender nok, at F.T. Cocker Spaniels fås i flere farvevarianter, men hvad er egentlig de rigtige farver og hvilke er overhovedet anerkendte?

Dette manglende kendskab vil nedenstående artikel råde bod på, og den vil nok også vise, at farvene på henholdsvis F.T. Springer og F.T. Cocker Spaniels er lidt mere nuancerede end mange måske troede.

De 4 anerkendte farver for Springer Spaniels.

Brun/hvid Springer

Sort/hvid Springer

Brun/hvid/tan Springer

Sort/hvid/tan Springer

Farvevarianterne, specielt de mange der findes indenfor Cocker Spaniels, kan forvirre mange, men hvis man har den fornødne viden er det godt til at finde ud af.

Springer Spaniel

Her kan alle deltage, der anerkendes nemlig kun 4 farver.

Brun/hvid – brun/hvid/tan – sort/hvid – sort/hvid tan.

De 4 farver anerkendes af Den Engelske Kennel Klub, og er de samme varianter der anerkendes over hele verden.

Varianterne med tan markeringerne er helt almindelige indenfor de show Spaniels (udstillings Spaniels), og meget sjældne indenfor working spaniels (F.T. Spaniels).

Jeg har dog fået en forespørgsel fra en dansk opdrætter af working Springer Spaniels (F.T. Spaniels), der havde tan markeringer på sine hvalpe, så det findes jo, og den aktuelle paring var vel og mærke, det hotteste working (F.T.) blod fra England.

Man skal jo huske på, at officielt så anerkendes og registreres der kun en race, Engelsk Springer Spaniel, og helt op i gennem 90'erne blev der, både i England og Danmark, lavet parring mellem de to typer, og det gør der da stadig i England.

Der har for nylig været bragt en vandrehistorie i den engelske jagtpresse om, at der i England er working Springer Spaniels (F.T.

Springer Spaniels), der kan få deres hvalpe med tan markeringer registreret i Den Engelske Kennel Klub, og at farven skulle være opstået via parring med Settere.

Den historie er jo nok ikke baseret på fakta, for det er jo en Springer farve, og de kan uden problemer stambogsregistreres over hele verden.

Cocker Spaniel

Her bliver det lidt sværere.

For at referere til England, så godkender Den Engelske Kennel Klub i øjeblikket 26 forskellige farvevarianter for Cocker Spaniel.

Der er nye varianter, som jeg ikke har set endnu, men de fleste kender jeg og vil i artiklen redegøre for dem.

Hvilken farve har Cockeren

Cocker Spaniel er nok den race der, når opdrætteren skal registrere sine hvalpe, har fået hæftet de mest mærkelige beskrivelser på sig.

Som eksempel kan nævnes, at hvis en hvalp er helfarvet, altså sort – brun – rød – golden eller black and tan, så er den farven, som den er helfarvet, for eksempel sort.

Og det er den selv om den har hvidt på brystet, eller på poterne.

Den er altså i det nævnte eksempel sort og ikke sort/hvid.

Det samme gælder når en hvalp er broget. Så kan det godt være, at en hvalp er sort/

hvid ved fødslen, men den er genetisk en roan hvalp, i det tilfælde altså en blue roan og ikke en sort/hvid.

Helfarvede

Det er farverne sort – brun – rød – golden – black and tan.

De 4 første farver er jo Cockere, som er stort set ensfarvede, mens black and tan er sort med tanfarve over øjnene og på ørerne og benene.

Det er en meget karakteristisk farve, den er ældgammel og mange kender dem bedst hvis man henviser til farven på en Gordon Setter, den er nemlig også black and tan.

Roan

At en Cocker er roan, betyder at det er en broget, men ikke bare sort/hvid eller brun/hvid.

Roan er en Cocker som er mere spættet, nærmest skimlet og den har farven sølv eller grå.

En blue roan er sort og sølvspættet og en liver/roan er brun og sølvspættet og en lemon/roan er rød eller lemon og sølvspættet.

Det er et helt andet farvegen end det som man finder på de ren tegnede Cockere og det avler også anderledes.

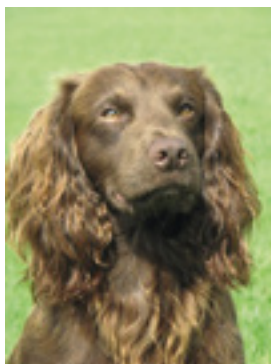
Ren tegnede

Det ren tegnede er en også en ældgammel Cocker farve.

Helfarvede Cockere

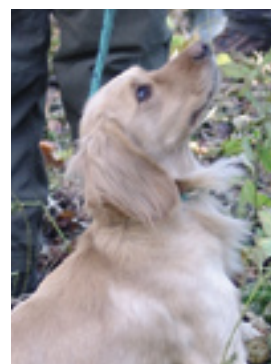
Sort Cocker

Brun Cocker

Rød Cocker

Golden Cocker

Black and Tan Cocker

Roan farvede Cockere

Blue roan Cocker

Liver roan Cocker

Lemon roan Cocker

Ren tegnet betyder, at farven er ren sort/hvid – brun/hvid eller rød/hvid.

Det er altså nøjagtig samme farvevariant som hos Springereren.

Der er mange der gennem årene fejlagtigt har troet, at der var blandet Springer ind i linierne for at få farven, men de ren tegnede Cockere kan findes lige så langt som øjet rækker i historien.

Tanfarvede markeringer

Alle de beskrevne farver, både de helfarvede –roan og ren tegnede kan komme med tan markeringer.

Tan farverne kommer ofte i hovedet.

Alene her har jeg beskrevet 11 farver i helfarvet, roan og ren tegnet.

Da alle disse kan forekomme med tan farvede markeringer, så giver det i alt 21 farvekombinationer

Blue roan/tan farvet Cocker

Hvordan avler farverne

Med Springer Spaniels er det nemt.

Der er reelt 2 sort/hvide varianter og 2 brun/hvide.

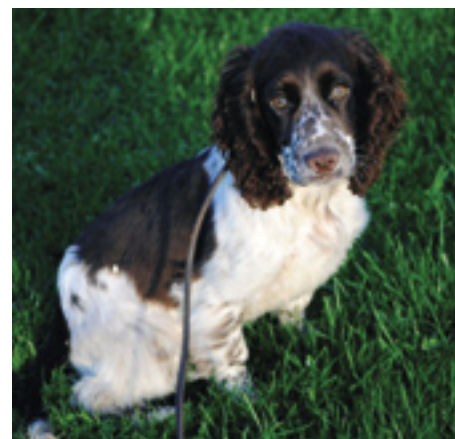
Sort/hvid kan godt avle brun/hvid og sort er i øvrigt den dominante farve.

Det er også dejligt enkelt med de brun/hvide, fordi 2 brun/hvide ikke kan avle sort/hvid.

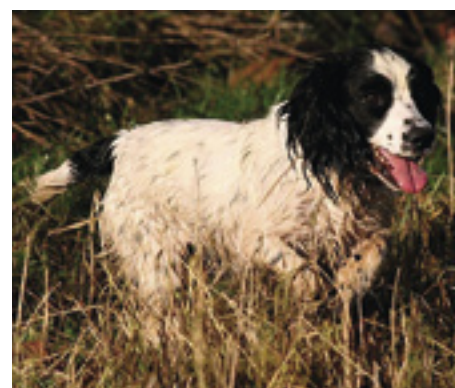
Med Cockerne er det mere kompliceret.

Hundene avler jo med hele den genetiske masse, og som regel er der rigtig mange forskellige farver tilbage i afstamningen.

Rentegnede Cockere

Brun/hvid Cocker

Sort/hvid Cocker

Lemon/hvid Cocker

Lever tan, eller på dansk, brun tan Cocker

Helfarvede Cockere med hvide aftegninger

Eksempler på 3 helfarvede Cockere, fra oven sort - brun - rød. De betegnes stadig som helfarvede selv om de har hvide aftegninger.

Derfor kan man ikke bruge den samme matematik som med Springerne, det holder simpelthen ikke.

Der er dog nogle holdepunkter. Sort er for eksempel dominant, og det er derfor ret nemt at få farven sort til at slå igennem på afkommet.

Hvis for eksempel en avlshan er brun, men ud af sorte forældre, som igen har sort i afstamningen, så vil den parret til sort, avle overvejende sort, kun med få brune hvalpe. Ifølge teorien burde rød være lige så dominant, men det har jeg endnu ikke kunne se noget endegyldigt bevis for.

Derimod er det ret sikkert, at roan dominerer overfor ren tegnede Cockere.

Hvordan identificerer man farverne

Det er faktisk ret simpelt.

På hvalpen eller, for den sags skyld, den voksne hund, kan man se på hundens trædepuder.

En helfarvet hund har også helfarvede trædepuder.

Det gælder lige fra fødslen, hvor en sort hvalp har sorte trædepuder, en brun har brune og så videre.

Er der tale om en roan hvalp, så vil den ofte fødes med farven i en cirkel ude i yderkanten af trædepuden.

Inden for nogle uger vil farven langsomt fylde det lyse i midten ud, og hvalpen vil ende med en helfarvet trædepude.

På denne måde kan en opdrætter altid se om en hvalp bliver ren tegnet eller roan.

Sluttelig så er der den ren tegnede hvalp.

Den vil fra fødslen have på lyst og mørkt på trædepuden, og den vil altid have begge farver på trædepuderne, også som voksen.

Dominansen af farverne har ændret sig over tid

Selv om man arbejder med working spaniels (F.T. Spaniels), og man skulle mene, at en hver form for hensyntagen til farverne ikke kunne komme på tale, så har de foretrukne farver faktisk ændret sig over mange år.

Da jeg sidst i 70'erne, første gang var i Skotland og se working cocker og springer spaniels (F.T. Spaniels), var der rigtig mange brogede Cockere, og det holdt i rigtig mange år fremefter.

Men indenfor de sidste 15-20 år har dominansen af helfarvede avlshanner sat sit spor, og langt de fleste Cockere er i dag sorte – brune og røde, i øvrigt i det forhold som de er nævnt her.

Det er måske også en medvirkende årsag til, at så mange slet ikke kender de andre farver.

På samme tid var der flere sort/hvide Springer end i dag, og alle, både sort/hvide og brun/hvide, var uden undtagelse, med meget kraftige farvemarkeringer.

Min egen første working Springer (F.T. Springer) var næsten helt sort på ryggen og med meget sort i hovedet.

I dag er der en helt utrolig overrepræsentation af brun/hvide springere og de er alle meget lyse, med meget få aftegninger på kroppen og i hovedet

